

ปากมดลูกปกติ

Nulliparous
ไม่เคยคลอดบุตร

Parous
เคยคลอดบุตร

Squamous metaplasia
แผลปากมดลูก

Inflammation
ปากมดลูกอักเสบ

ปากมดลูกผิดปกติ

Large, thick, dull
acetowhite lesion
ก่อนการจี้เย็น

Immediately after
หลังการจี้เย็นทันที

4 months after
หลังจากจี้เย็น 4 เดือน

สตรี ที่ควรได้รับการตรวจหาความผิดปกติของปากมดลูกโดยวิธีใช้น้ำส้มสายชู

1. มีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุน้อย
2. มีคู่นอนหลายคน
3. แต่งงานแล้ว
4. มีบุตรหลายคน
5. สูบบุหรี่ หรือมีคนที่ใกล้ชิดสูบบุหรี่
6. ไม่มีอาการผิดปกติ

อายุ ที่ควรเริ่มตรวจ และความถี่ของการตรวจ

1. อายุ 30 - 45 ปี เพราะสามารถเห็นตำแหน่งที่จะเกิดความผิดปกติได้ชัดเจน
2. ควรตรวจซ้ำทุก 5 ปี หลังจากตรวจครั้งแรกมีผลปกติ

สงวนลิขสิทธิ์โดย Cervicare Thailand

พิมพ์ครั้งที่ 4 จำนวน 50,000 แผ่น

จัดพิมพ์ โดย

กองอนามัยการเจริญพันธุ์
กรมอนามัย

การป้องกัน มะเร็งปากมดลูก

โดยการใช้น้ำส้มสายชู

และการรักษาความผิดปกติ

ของปากมดลูกก่อนที่จะเป็นมะเร็ง

โดยการจี้เย็น

กองอนามัยการเจริญพันธุ์
กรมอนามัย

มะเร็งปากมดลูกป้องกันได้หรือไม่

มะเร็งปากมดลูกสามารถป้องกันได้

โดยการตรวจหาความผิดปกติของปากมดลูก

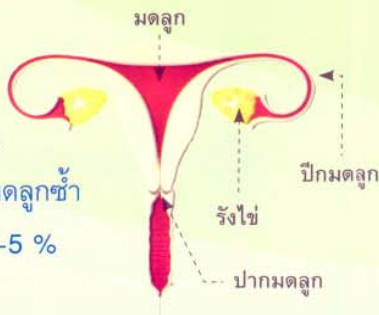
ได้รับการรักษาและตรวจติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ

มะเร็ง ของปากมดลูกเกิดขึ้นได้อย่างไร ?

เกิดจากการติดเชื้อ HPV จากการมีเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรีที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุน้อย หรือมีคู่นอนหลายคน เมื่อได้รับเชื้อ HPV แล้ว ความผิดปกติของปากมดลูกจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างช้าๆ เป็นระยะเวลา 10 - 15 ปี จึงจะกลายเป็นมะเร็ง โดยที่สตรีนั้นไม่มีอาการผิดปกติแต่จะมีปากมดลูกผิดปกติอยู่ ซึ่งไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่าเวลาตรวจภายใน

การตรวจ หาความผิดปกติของปากมดลูก และการรักษาความผิดปกติ

การตรวจหาความผิดปกติของปากมดลูกนั้นมีหลายวิธี วิธีที่ใช้กันมาแต่ดั้งเดิมคือ Pap smear คือ การนำเซลล์ของปากมดลูกไปตรวจย้อมเชื้อหาความผิดปกติของปากมดลูก เมื่อพบมีความผิดปกติ จะแจ้งผลตรวจให้สตรีผู้นั้น ทราบและให้มาตรวจปากมดลูกซ้ำ โดยการใช้น้ำส้มสายชู 3-5 %

ป้ายที่ปากมดลูก แล้วใช้กล้องส่องขยาย (colposcope) จะเห็นความผิดปกติของปากมดลูกได้ชัดเจน และตัดชิ้นเนื้อไปตรวจ จึงจะนำไปรักษาความผิดปกติของปากมดลูก โดยวิธีจี้เย็น หรือตัดปากมดลูกเป็นรูปกรวยตามแต่ขนาดของความผิดปกติที่พบได้ การตรวจหาความผิดปกติของปากมดลูก โดยวิธี Pap smear จะใช้เวลาประมาณ 1 - 2 เดือน จึงจะทราบผล และใช้เวลาอีกประมาณ 1 - 2 เดือน กว่าจะได้รับการรักษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรีที่อยู่ในชนบท ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และเวลาในการทำงาน

การตรวจ หาความผิดปกติของปากมดลูก และการรักษาโดยวิธีที่รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

โดยการให้น้ำส้มสายชูมาป้ายปากมดลูก เพื่อให้เห็นความผิดปกติของปากมดลูก เพราะน้ำส้มสายชู จะไปทำปฏิกิริยากับเนื้อเยื่อที่ผิดปกติของปากมดลูก ให้เห็นเป็นผ้าสีขาว ขอบเขตชัดเจน และตำแหน่งที่แน่นอน สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า (Visual Inspection with Acetic Acid = VIA) หลังจากป้าย น้ำส้มสายชูทิ้งไว้ 1 นาที ก็สามารถตอบได้ว่าปากมดลูกปกติหรือผิดปกติ ถ้าผิดปกติจะเห็นเป็นผ้าสีขาว มีขนาดและขอบเขตชัดเจน ถ้าความผิดปกตินั้นมีขนาดเล็ก เห็นขอบเขตชัดเจนก็จะได้รับการรักษาด้วยการจี้เย็นทันที ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 13 นาที โดยไม่ต้องใช้ยาชา ไม่ต้องอยู่โรงพยาบาลไม่มีโรคแทรกซ้อนและไม่เจ็บปวด

หลังจากได้รับการรักษา จะได้รับการตรวจซ้ำอีก 5 ปี ต่อมา จะเห็นว่า การตรวจหาความผิดปกติของปากมดลูก และการรักษาโดยการจี้เย็นใช้เวลาทั้งหมดประมาณไม่เกิน 20 นาที ข้อดีคือรู้ผลทันที และได้รับการรักษาทันที สำหรับสตรีที่มีความผิดปกติ (มีผ้าขาว) เห็นขอบเขตไม่ครบหรือมีขนาดกว้างมาก จะได้รับการส่งต่อไปรักษาโดยวิธีอื่น

การ เตรียมตัวก่อนมาตรวจ

1. หลังประจำเดือนหมดประมาณ 7 วัน
2. งดการเหน็บยา 4-5 วัน
3. งดการมีเพศสัมพันธ์ 2-3 วัน

อาการ และการปฏิบัติตัวหลังจี้เย็น

1. จะมีตกขาวมากกว่าปกติ จนอาจต้องให้ผ้าอนามัยเป็นเวลา 3-4 อาทิตย์
2. งดการมีเพศสัมพันธ์เป็นเวลา 2-3 อาทิตย์
3. อาจมีการปวดท้องน้อยให้รับประทานยาแก้ปวด
4. ถ้ามีเลือดออก ซึ่งไม่ใช่ประจำเดือน มีไข้ มีตกขาว มีกลิ่น หรือมีอาการปวดท้องน้อยมาก รับประทานยาแก้ปวดแล้วไม่หาย ควรมาพบแพทย์